

Резюме на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България

(версия 1.3 от м. юли 2021 г.)

Настоящото резюме е подготвено от екипа на НСОРБ, на база проекта на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България (ПВУ), публикуван на 20-ти юли 2021 г. на <https://www.nextgeneration.bg/#modal-one>

Основна цел: икономическо и социално възстановяване от кризата, породена от пандемията от Covid-19.

Конкретни цели:

- Кумулативен растеж на БВП за периода 2021-2025 г. - **21.7%**;
- БВП на глава от населението в Стандарт на покупателната способност (СПС) за 2025 г. - **62% от средния за ЕС**;
- Коефициент на безработица през 2025 г. - **3.5%**;
- Дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия през 2024 г. – **26%**;
- Кумулативно намаление на енергийната интензивност на икономиката за периода 2021-2024 г. – **10%**;
- Кумулативно намаление на въглеродната интензивност на икономиката за периода 2021-2024 г. – **10%**;
- Дял от домакинствата с високоскоростна цифрова свързаност през 2025 г. - **100%**;
- Дял от населението с поне основни умения в областта на цифровите технологии през 2025 г. – **50%**;
- Внедряване на цифрови технологии в предприятията (DESI) през 2025 г. – **35%**.

Структура:

Планът включва 57 инвестиции и 43 реформи, обособени в 12 компонента и 4 стълба, както следва:

Стълб	Цел	Дял от ресурса (в %)
Иновативна България	Повишаване на конкурентоспособността на икономиката и трансформирането ѝ в икономика, базирана на знанието и интелигентния растеж, чрез мерки в сферата на образованието, цифровите умения, науката, иновациите, технологиите и взаимовръзките между тях.	27.4
Зелена България	Устойчиво управление на природните ресурси, позволяващо задоволяване на текущите нужди на икономиката и обществото, при запазване на екологичната устойчивост, така че тези потребности да могат да продължат да бъдат удовлетворявани и в дългосрочен план.	36.8
Свързана България	Повишаване на конкурентоспособността и устойчивото развитие на районите на страната, чрез подобряване на транспортната и цифрова свързаност, както и насърчаване на местното развитие, стъпвайки на специфичния местен потенциал.	17.8
Справедлива България	Фокус върху хората в неравностойно положение за постигане на по-включващ и по-устойчив растеж и споделен просперитет за всички, както и акцент върху изграждането на ефективни и отговорни публични институции, чувствителни към нуждите на бизнеса и потребностите на гражданите.	18

Концентрацията на реформаторските усилия е най-висока в компонентите „Бизнес среда“ и „Нисковъглеродна икономика“.

За реализацията на Плана се залагат и 10 млн. лв. за т.нар. хоризонтална техническа помощ. Тя ще обхваща четири основни области на подкрепа за подсилване капацитета за изпълнение и обществената осведоменост: (i) комуникация и публичност на Механизма за възстановяване и устойчивост и Националния план за възстановяване и устойчивост; (ii) информационна система за мониторинг и обучения на финалните бенефициенти и ползватели на инструмента за отчитане; (iii) административен капацитет на бенефициентите в областта на обществените поръчки; (iv) одит.

Описание на стълбовете:

Стълб 1.Иновативна България:

Компоненти:

- Образование и умения;
- Научни изследвания и иновации;
- Интелигентна индустрия.

Реформи:

- Комплексна образователна реформа в предучилищното, училищното образование и ученето през целия живот;
- Реформа във висшето образование;
- Изпълнение на обща политика за развитие на научните изследвания, иновациите и технологиите в полза на ускорено икономическо и обществено развитие на страната;
- Изграждане на механизъм за привличане на индустриални инвестиции и развитие на индустриални екосистеми.

1.Компонент „Образование и умения“:

Бюджет от 1 705.6 млн. лв., от които 1 424.3 млн. лв. за сметка на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) и 281.4 млн. лв. – национално съфинансиране.

Инвестиции:

- ✚ **Инвестиция 1: Създаване на национална STEM среда за умения на утрешния ден:** обновяване, модернизиране и създаване на ново пространство, което позволява качествено образование – лабораторен комплекс и среда за проектна компетентност и работа в екип извън класическата система на класната стая. Общият планиран ресурс е 576.2 млн.лв. (480.1 млн. лв. за сметка на МВУ и 96 млн.лв. – национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.;
- ✚ **Инвестиция 2: Модернизиране на образователните институции за по-привлекателна и качествена среда за учене и иновации:** ремонт, реконструкция, обновяване, изграждане на инсталации за използване на алтернативни източници на енергия, отопление, вентилация и охлаждане на сградния фонд, озеленяване и други. **Приоритетно ще бъде финансирано и извършването на цялостни ремонти и изграждане на детски градини, училища и общежития и кампуси за осигуряване на благоприятни условия за живеене, за обучение, възпитание, социализация и развитие на учащите.**

Програмата планира да отвори около 2 000 нови места в детските градини и още толкова в училищата. Включва и цялостно обновяване на образователната среда и оборудване на поне 24 професионални училища. Общият планиран ресурс е 680 млн.лв. (569.4 млн.лв. за сметка на МВУ и 110.6 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.;

Инвестиция 3: Обучения за цифрови умения и изграждане на национална онлайн платформа за обучение на възрастни, с общ планиран бюджет от 379.5 млн. лв. (311.6 млн. лв. за сметка на МВУ и 67.8 млн. лв. национално съфинансиране), с период на изпълнение 2021-2026 г. и два компонента:

- Обучения за базово и средно равнище на дигитални умения и компетенции от работната сила в съответствие с новите потребности на пазара на труда и навлизането на цифровите технологии в социално-икономическите процеси. Предвижда се обучение на 500 000 безработни и заети лица с ниско равнище или без цифрови умения за придобиване на базово и/или средно равнище на цифрови умения и компетенции, както и валидиране на базово и на средно равнище на цифрови умения и компетенции на поне 100 000 безработни и заети лица, придобити в резултат на самостоятелно учене. Общият планиран ресурс за компонента е 292 млн. лв, с период на изпълнение 2021-2026 г.;
- Разработване и внедряване на виртуална платформа за онлайн обучение. Предвидените основни дейности включват: изграждане и развитие на виртуална платформа за електронно обучение, разработване на методики и електронно учебно съдържание, провеждане на обучения за обучители, изграждане и администриране на системна среда, изграждане и поддръжка на мрежа от 760 дигитални клубове с осигуряване на съвременен оборудване с компютри и друга техника и достъп до интернет, където лицата ще могат да се включат в електронно обучение, подпомагани от наставници. **Дигиталните клубове ще бъдат изградени/адаптирани в сгради на общини,** областни информационни центрове, библиотеки, читалища, дирекции „Бюро по труда“, и др. по места на цялата територия на страната. Дигиталните клубове ще бъдат със свободен безплатен достъп за всички заинтересовани лица, като с предимство ще се ползват от лица, които не притежават собствено оборудване и интернет. Ще бъде създадена интерактивна карта на дигиталните клубове, която ще бъде публикувана на виртуалната платформа за електронно обучение. Ще бъде създадена единна информационна база данни за онлайн курсове за обучение, а платформата ще бъде интегрирана с националната база данни на пазара на труда, информационната система за оценка на компетенциите, платформата за доставчиците на обучение на Агенцията по заетостта, електронния регистър на центрoвете за професионално обучение на Националната агенция за професионално образование и

обучение и др. Планиран бюджет от 87.5 млн. лв. с период на изпълнение 2021-2026 г.

- ✚ **Инвестиция 4: Изграждане на центрове за личностно развитие на ученици и младежи в подкрепа на устойчивото възстановяване на общините:** изграждане на мултифункционални центрове, които осигуряват както съвременна материалната база, така и прилагането на иновативни подходи. Включване на поне 15 000 ученици и младежи в дейностите на централите, както и поне 5 000 млади хора, преминали през специализирани обучения за повишаване на професионалната им компетентност, включително дигитална, финансова, за предприемачество. Създадени нови работни места в общините – поне 170 на брой. Общият планиран ресурс е 70 млн. лв. (63.1 млн.лв. за сметка на МВУ и 6.9 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.

2.Компонент „Научни изследвания и иновации“:

Бюджет: общо 458.5 млн.лв., от които 418.9 млн.лв. – за сметка на МВУ и 39.6 млн.лв. - национално съфинансиране.

Инвестиции:

- ✚ **Инвестиция 1: Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации:** Предвидени инвестиции в три основни стълба, за: ускоряване на интернационализацията на българската научноизследователска и иновационна система; създаване и развитие на модел на мрежа от изследователски висши училища в подкрепа на индустрията и обществото; осигуряване на устойчивост и мултиплициране на резултатите от първите два стълба.
 - Първи стълб: ускоряване на интернационализацията на българската научноизследователска и иновационна система. Две операции за финансиране на: (i) проектни предложения на иновативни МСП, получили знака за качество „Печат за върхови постижения“ в конкурсите на Европейския съвет по иновациите и (ii) проектни предложения в направление „Разширяване на участието“ на РП „Хоризонт Европа“;
 - Втори стълб: създаване и развитие на модел на мрежа от изследователски висши училища в подкрепа на индустрията и обществото: национален модел за развитие на изследователските университети, който позволява на висшите училища да преминат на един следващ етап от своето развитие и да се превърнат в пълноценни участници в научноизследователската и иновационната екосистема.

Общият размер на планирания ресурс е 411 млн.лв. (376.4 млн. лв. за сметка на МВУ и 34.5 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.;

✚ Инвестиция 2: Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките в сферата на зелените и цифровите технологии: създаване на инструменти за ефективна връзка между БАН и бизнеса за ускорено прилагане на иновации в икономиката и трансформацията ѝ в икономика на знанието; разгръщане на изследователския потенциал на БАН и утвърждаване на интердисциплинарен, междусекторен и интернационален подход; модернизиране на инфраструктурата, свързана с трансфер на зелени и цифрови технологии; създаване на иновационни продукти и решения от научни колективи на БАН в отговор на конкретни заявки от страна на бизнеса, свързани със зеления преход; създаване на устойчиви дългосрочни връзки с бизнеса в областта на зелените и цифрови технологии; засилване на участието на страната в конкурси, свързани с НИРД; защита на интелектуалната собственост на БАН в областта на зелените и цифровите технологии.

Общият размер на планирания ресурс е 47.5 млн.лв. (42.4 млн.лв. за сметка на МВУ и 5.1 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.

3. Компонент „Интелигентна индустрия“:

Бюджет от общо 3 709.1 млн.лв., от които 1 616.5 млн.лв. за сметка на МВУ и 2 092.6 млн.лв. – национално (частно) съфинансиране.

Инвестиции:

✚ Инвестиция 1: Програма за публична подкрепа за развитие на индустриални зони, паркове и сходни територии и привличане на инвестиции (AttractInvestBG): изграждане на механизъм за привличане на индустриални инвестиции и развитие на индустриални екосистеми, създаване на условия по привличане и установяване на стратегически инвеститори в индустрията (anchor investors) посредством подготовка на терени за инвестиции, изграждане на довеждаща, зелена, специализирана и/или социална инфраструктура, осигуряване на мерки съгласно Закона за индустриалните паркове и подпомагане на инвестиционни проекти във връзка с приоритетите на МВУ по отношение на климатичните промени и дигитализацията, които не биха намерили икономическа обосновааност. Програмата предвижда механизъм, който включва комбинация от безвъзмездна финансова помощ и заеми. Предвижда се, в зависимост от по-нататъшни преговори и одобрение от страна на управляващите органи, изпълнението на проекта да се управлява съвместно с Група на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), като заемният компонент и свързаните грантови елементи ще се изпълняват директно от нея и/или в

сътрудничество с нея посредством посреднически финансови институции с местно присъствие, като по този начин ще се комбинират МВУ ресурси и средства и експертиза на ЕИБ. Разделянето на ресурсите между основните финансови продукти и свързаните с тях безвъзмездни средства на финансовия механизъм ще бъде определено след прилагане на пазарни тестове. Предвижда се обаче, че до 50% от ресурсите могат да бъдат използвани под формата на капиталови безвъзмездни средства под управлението на МВУ (при спазване на ограниченията на държавната помощ).

Общият планиран ресурс е 836.5 млн. лв. (416.5 млн. лв. за сметка на МВУ и 420 млн. лв. частно съфинансиране), с период на изпълнение 2021-2026 г.

 Инвестиция 2: Програма за икономическа трансформация: целева подкрепа на българските малки и средни предприятия в основните проблемни области, които забавят трансформацията към цифрова, нисковъглеродна и ресурсно ефективна икономика. Програмата ще се състои от три фонда: Фонд 1 – „Растеж и иновации“, Фонд 2 – „Зелен преход и кръгова икономика“, Фонд 3 – „Инвестиции в климатичен неутралитет и дигитална трансформация“.

- Фонд 1: Две допълващи се направления: „Възстановяване и растеж“ и „Иновации“, насочени, съответно, към: (i) предизвикателства пред МСП при получаването на заемни средства за бързо възстановяване на позициите и създаване на предпоставки за последващо разрастване на дейността; увеличаване на ефективността на производствените процеси и постигане на по-висока производителност; цифровизация на дейността на МСП; (ii) увеличаване на иновативния капацитет на предприятията, ускоряване на подобренията в производителността им и прехода към икономика, базирана на знанието, способствайки за подобряване позициите на България, понастоящем характеризираща се като скромна иноватор в ЕС. По отношение на цифровизацията на МСП фондът ще предоставя подкрепа за въвеждане на решения от началните два етапа на дигитализация (първо ниво „Компютъризация“ и второ ниво „Свързаност“), както и подкрепа за въвеждане на мерки за осигуряване на киберсигурност на предприятията. Обект на подпомагане ще бъдат МСП от всички сектори на икономиката, а подкрепата ще се реализира чрез ваучери. Предвидената подкрепа в рамките на Фонда ще се предоставя под формата на финансови инструменти (капиталови и дългови инструменти) и грантове. Финансовите инструменти ще се прилагат в партньорство с Европейския инвестиционен фонд;
- Фонд 2: Две направления, за подкрепа на прехода към климатична неутралност, чрез подобряване на енергийната ефективност и независимост на ниво предприятие. Предвидена е пилотна грантова схема в подкрепа на МСП за изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия, както и

гаранционен инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия. Второто направление се фокусира върху достъпа до финансови ресурси за МСП за прилагането на иновации, практики и технологии, способстващи прехода към кръгова икономика;

- Фонд 3 се фокусира върху инвестиране в активи, които допринасят пряко в посока климатична неутралност и ускоряват зеления и дигитален преход в приоритетни сектори в България. Предвидената подкрепа ще бъде предоставена чрез финансови инструменти, които ще се прилагат от Европейския инвестиционен фонд като финансов партньор.

Общият планиран ресурс е 2 872.6 млн.лв. (1 200 млн.лв. за сметка на МВУ и 1 672.6 млн.лв. частни инвестиции) с период на изпълнение 2021-2026 г.

Сълб 2.Зелена България:

Компоненти:

- Нисковъглеродна икономика;
- Биоразнообразие;
- Устойчиво селско стопанство.

Реформи и/или инвестиции:

- Създаване на Национален фонд за декарбонизация;
- Разработване на дефиниция на „енергийна бедност“ за домакинствата в Закона за енергийна ефективност за целите на финансирането на проекти за енергийна ефективност;
- Енергийна ефективност в сграден фонд;
- Програма за финансиране на единични мерки за енергия от възобновяеми източници в еднофамилни сгради и многофамилни сгради, които не са свързани към топлопреносни и газопреносни мрежи;
- Енергийно ефективни общински системи за външно изкуствено осветление;
- Механизъм за финансиране на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми източници заедно със сметките за енергия;
- Обслужване на едно гише;
- Стимулиране на производството на електроенергия от ВЕИ и подпомагане на процеса по декарбонизация и намаляване на административната тежест при присъединяването и оперирането на ВЕИ;
- Подпомагане на производителите на енергия от възобновяеми източници. Развитие, улесняване и ускоряване на международната търговия с гаранции за произход;
- Дигитална трансформация и развитие на информационните системи и системите реално време на Електроенергийния системен оператор в условията на нисковъглеродна икономика;

- Изготвяне и приемане на Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород;
- Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на инфраструктура за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива за хранване на електроцентрали и други потребители във въглищни региони в Р България;
- Схема за подпомагане на пилотни проекти за производство на зелен водород и биогаз;
- Либерализация на пазара на електрическа енергия;
- Създаване на Комисия за енергиен преход за изработването на Пътна карта към климатична неутралност;
- Схема за подпомагане на процеса на декарбонизация чрез изграждане на високоефективна газова централа с комбиниран цикъл заместваща минимум 1.0GW от въглищните мощности в ТЕЦ „Марица Изток – 2“;
- Схема в подкрепа на изграждането на минимум 1.7GW ВЕИ и батерии;
- Проучвателни дейности и разработване на пилотен проект за комбинирано производство на топлина и електричество от геотермални източници.

1. Компонент „Нисковъглеродна икономика“:

Бюджет от 8 294.4 млн. лв., от които 4 284.7 млн. лв. за сметка на МВУ и 4 009.7 млн. лв. национално съфинансиране.

Инвестиции:

- ✚ **Инвестиция 1: Енергийна ефективност в сграден фонд:** три компонента за повишаване на енергийната ефективност:
 - **Първи компонент: мерки за повишаване на енергийната ефективност в жилищния сграден фонд.** Проектът е структуриран в два работни пакета в зависимост от първоначалните енергийни характеристики на жилищните сгради: пакет 1 за сгради с енергийни класове E, F, G и 100% проектно финансиране от схемата и пакет 2 за сгради с енергиен клас D с 85% финансиране на проекти. Целта е да се постигне минимален клас на консумация на енергия B и в двата пакета. За да кандидатстват за схемата, собствениците на сгради представят съответните технически проучвания, архитектурни проучвания и проучвания за енергийна ефективност на своята сграда, които определят допустимостта им за съответния работен пакет. **Планираният ресурс за този компонент е 1 227 млн.лв. (МВУ част);**
 - Вторият и третият компонент предвиждат мерки за финансиране за енергийно обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради и сгради в областта на производството, търговията и услугите,

както и сгради от сектор туризъм. Задължително изискване след изпълнение на мерките по този компонент е да се постигнат икономии на първична енергия от 30% за всеки обект, като постигнатите енергийни параметри се оценяват въз основа на изготвен доклад за одит на енергийната ефективност. В рамките на мярката ще бъдат допустими разходи за организация, управление, оценка, контрол и мониторинг на програмата и проектите. Планираният ресурс за двата компонента е 617.6 млн.лв. (МВУ част).

Общият планиран ресурс е 2 466.3 млн.лв. (от които 1 844.6 млн.лв. за сметка на МВУ и 621.7 млн.лв. национално съфинансиране, вклч. 252.8 млн.лв. частно съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.

✚ Инвестиция 2: Програма за финансиране на единични мерки за енергийна ефективност в еднофамилни сгради и многофамилни сгради, които не са свързани към топлопреносни и газопреносни мрежи: финансиране закупуването на нови слънчеви системи за битово горещо водоснабдяване и фотоволтаични системи. Предвидено е финансирането на два вида мерки за възобновяема енергия за домакинствата:

- Изграждане на слънчеви системи за битово горещо водоснабдяване. Максималният размер на безвъзмездното финансиране на отделно домакинство се предвижда да е 60% от стойността на системата, но не повече от 1 176.50 лв.), а за домакинство, което получава енергийни помощи – 100% от стойността на системата, но не повече от 1 960.83 лв.;
- Изграждане на фотоволтаични системи до 4 kW. Максималният размер на безвъзмездното финансиране на отделно домакинство се предвижда да е 60% от стойността на системата, но не повече от 6 260.5 лв., а за домакинство, което получава енергийни помощи – 100% от стойността на системата, но не повече от 10 434.17 лв.

Общият планиран ресурс е **240 млн.лв.** (140 млн.лв. за сметка на МВУ и 100 млн.лв. национално съфинансиране, вклч. 90 млн.лв. собствено финансиране от крайните ползватели на помощта) с период на изпълнение 2021-2024 г.

✚ Инвестиция 3: Енергийно ефективни общински системи за външно изкуствено осветление: повишаване на енергийната ефективност, намаляване на разходите на енергия за външно изкуствено осветление и подобряване условията на живот на населението в страната, чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление. **Проектът, с крайни получатели на помощта общините включва дейности по:** демонтаж на съществуващи осветители, проводници и кабели; доставка и монтаж на нови осветители, проводници и кабели; доставка и монтаж на съоръжение/я за производство и съхранение на електрическа енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в системата за външно изкуствено осветление;

извършване на строително монтажни работи, пряко свързани с реконструкцията на системата/ите за външно изкуствено осветление; демонтаж на съществуващи средства за управление, доставка и монтаж на нови средства за управление, измерване и контрол, с възможност за надграждане и разширение, в т.ч. въвеждане или свързване към съществуваща система за автоматизация и управление на системата за външно изкуствено осветление; изготвяне на технически/работен проект; строителен надзор; авторски надзор; управление на проекта и публичност. **Предвидено е общият размер на помощта, предоставяна на крайните получатели, да възлиза на 50% от стойността на проекта, като останалите 50% ще бъдат предоставяни по проекта под формата на безлихвен заем, който трябва да бъде погасен в 5-годишен период на вноски в Националния фонд за декарбонизация, след неговото институционализиране. Общият планиран ресурс е 62.5 млн. лв., изцяло за сметка на МВУ, с период на изпълнение 2021-2024 г.;**

✚ **Инвестиция 4: Дигитална трансформация и развитие на информационните системи и системите реално време на Енергийния системен оператор в условията на нисковъглеродна икономика:** широкообхватна програма за цялостна дигитална трансформация на системите и процесите в Електроенергийния системен оператор и включва следните подпроекти: система за автоматизирано управление на подстанции, модернизация на SCADA в опорен пункт с въвеждане на възможност за далечно резервиране, разширение и модернизация на телекомуникационната мрежа с нови устройства за дистанционното управление на подстанции, цялостна система за киберсигурност, допълване на функционалности в резервен център за управление на електроенергийната система, дисплейни стени, изграждане на виртуална работна среда, модернизация на системата за администриране на пазара на електрическа енергия и балансиращия пазар, система за динамично наблюдение на преносните възможности. Общият планиран ресурс е 611 млн.лв. (370 млн.лв. за сметка на МВУ и 241 млн.лв. собствено съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.;

✚ **Инвестиция 5: Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на инфраструктура за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива за захранване на електроцентрали и други потребители във въглищни региони в Р България:** комплекс от дейности за осигуряване на нова довеждаща газопроводна инфраструктура, подходяща за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива, за захранване на „ТЕЦ Марица Изток – 2“, „Контур Глобал Марица Изток 3“, „Ей и Ес – 3С Марица Изток 1“ и други потребители в източномаришкия въглищен басейн (газопроводи с обща дължина около 125 км). Общият планиран ресурс е 362.7 млн.лв. (330 млн.лв. за сметка на

МВУ и 32.6 млн.лв. собствено съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г. ;

✚ **Инвестиция 6: Схема за подпомагане на пилотни проекти за производство на зелен водород и биогаз:** предоставяне на подкрепа за разработване на пилотни проекти, позволяващи въвеждането на зелен водород и биогаз с приложение в индустриални производства, както и с цел бъдещото им използване в транспорта и за производство на електрическа и топлинна енергия. Общият планиран ресурс е 136.9 млн.лв. (68.5 млн.лв. за сметка на МВУ и 68.5 млн.лв. частно съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г. ;

✚ **Инвестиция 7: Схема в подкрепа изграждането на минимум 1.7 GW ВЕИ и батерии:** Механизмът за финансиране е планиран с шест тръжни процедури, иницирани от бенефициента на всеки шест месеца (считано от Q1/2022), всяка за предоставянето на поне 285 MW капацитет ВЕИ за всеки период. Реализирането на проекта ще бъде подкрепено от CAPEX подкрепа (безвъзмездна финансова помощ) за инвеститора с най-висок капацитет при фиксирана CAPEX подкрепа за произведен MWh. Изискването за инвеститорите при всеки времеви период ще бъде да изградят ВЕИ мощности със съоръжение за съхранение, което да балансира производството на възобновяема енергия. Общият планиран ресурс е 2 659.9 млн.лв. (877.8 млн.лв. за сметка на МВУ и 1 782.2 млн.лв. частно финансиране) с период за изпълнение 2021-2025 г.;

✚ **Инвестиция 8: Схема за подпомагане на процеса на декарбонизация чрез изграждане на високоефективна газова централа с комбиниран цикъл, заместваща минимум 1.0 GW от въглищните мощности в ТЕЦ „Марица Изток - 2“:** Целта на проекта е изграждането на съоръжения, работещи на природен газ, което ще създаде условия за значителна реформа в енергийния сектор, от съществено значение за постепенната декарбонизация на икономиката. Проектът предвижда разполагане на система, базирана на газ, чрез публичен търг, заместващ капацитета за производство на въглища в ТЕЦ „Марица Изток – 2“, чрез изграждане на надежден газов енергиен блок (или блокове) с нетна инсталирана мощност от най-малко 1.0GW с висока степен на непрекъсваемост, отлични възможности за балансиране на мрежата и горивна ефективност от над 60%. Общият планиран ресурс е 1 662.5 млн.лв. (498.7 млн.лв. от МВУ и 1 163.7 млн.лв. частно съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.;

✚ **Инвестиция 9: Проучвателни дейности за разработване на пилотен проект за комбинирано производство на топлина и електричество от геотермални източници:** Проектът се състои в актуализиране на информацията за геотермалния потенциал в страната и изготвяне на проектно решение за пилотна

система за използване на геотермална енергия за комбинирано производство до 5MW електричество и 30MW топлина. Предвижда се и изграждането на специализирана лаборатория в Техническия университет – София за изследвания и обучение на тема комбинирани системи за геотермална енергия. Общият планиран ресурс е 92.6 млн. лв., изцяло за сметка на МВУ с период на изпълнение 2021-2025 г.

2.Компонент „Биоразнообразие“:

Бюджет от общо 104.9 млн.лв., от които 93.4 млн.лв. за сметка на МВУ и 11.6 млн.лв. – национално съфинансиране.

Планирани реформи и/или инвестиции за:

- Изграждане на структура за управление на Националната екологична мрежа;
- Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения, базирани на природата в опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“;
- Възстановяване на ключови за климата екосистеми в изпълнение на Стратегията на биологично разнообразие на ЕС 2030 и целите на Европейския зелен пакт.

Инвестиции:

🚩 Инвестиция 1: Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения базирани на природата в опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000: Проектът предвижда разработване на специфични цели и мерки за 255 защитени зони, както и мерки за опазване за 86 защитени зони. Общият планиран ресурс е 32.3 млн. лв., (30.5 млн.лв. от МВУ и 1.8 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.;

🚩 Инвестиция 2: Възстановяване на ключови за климата екосистеми в изпълнение на Стратегията на биологично разнообразие на ЕС 2030 и целите на Европейския зелен пакт: възстановяване на потенциала на екосистемите да поглъщат въглерод и да генерират повече екосистемни стоки и услуги. Компонентите на проекта включват **следните подцели:**

- Осигуряване на свързаност на мрежата „Натура 2000“ (оползотворяване на потенциала на горските генетични ресурси за адаптиране към изменението на климата, картографиране на старите гори в недържавни горски територии, визуализация на горите в съществуващата информационна среда, визуализация на горите в съществуващата информационна среда с публичен онлайн достъп до информация за горите, възстановяване на традиционните горски пейзажи, намаляване на негативното въздействие на пожарите върху биологичното разнообразие,

повишаване на осведомеността на младите хора по въпросите на биологичното разнообразие и климата);

- Възстановяване на ключови за климата екосистеми, като влажни зони, сладководни и речни екосистеми, блата и торфища;
- Увеличаване на процента на защитени територии, в съответствие със Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. (закупуване на 85 хектара частна земя с цел опазване и възстановяване на екосистеми, критични за климата);
- Интегриране на конзервационни и образователни мерки за опазване на местни защитени видове и устойчиво развитие на зоологическите градини (работа по програми за образование на обществеността, пряко свързани с проблемите за опазване на биологичното разнообразие на местни, защитени и застрашени видове, съвместна работа с университети, училища, музеи и други, обучения за начин на поведение при среща с диви животни; повишаване на осведомеността по въпросите за опазване на биологичното разнообразие сред целевите групи; както и научни изследвания, включително наблюдения на поведението на защитени и застрашени видове в зоологическите градини, принос за репопулация и повторно въвеждане в природата на защитени и застрашени видове на национално и международно ниво, спасяване на бедстващи и ранени представители на защитени видове).

Общият планиран ресурс е 72.7 млн.лв. (62.8 млн.лв. за сметка на МВУ и 9.8 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.

3.Компонент „Устойчиво селско стопанство“:

Бюджет от 567.4 млн. лв., от които 267 млн.лв. за сметка на МВУ и 300.4 млн.лв. – национално съфинансиране.
--

Планирани реформи и/или инвестиции за:

- Актуализиране на стратегическата рамка на аграрния сектор;
- Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство;
- Дигитализация на процесите от фермата до трапезата.

Инвестиции:

- **Инвестиция 1: Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство:** преодоляване на проблемите, които възпрепятстват конкурентоспособността и устойчивостта на аграрния сектор и ускоряване на неговата адаптация към климатичните промени, екологизацията на производството и цифровата трансформация. Фондът предвижда предоставяне на

подкрепа на земеделските стопани за реализация на инвестиции, които въвеждат иновативни производствени и цифрови технологии, технологии за производство и организация в селското стопанство, за автоматизиране на работните процеси и други. Подкрепата за инвестиции е насочена към всички регистрирани земеделски стопанства. Общият планиран ресурс е 543.6 млн.лв. (247.1 млн.лв. за сметка на МВУ и 296.5 млн.лв. национално съфинансиране, вкл. 247.1 млн.лв. частно съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.;

- **Инвестиция 2: Дигитализация на процесите от фермата до трапезата:** електронна информационна система в земеделието, чрез която да се постигне: електронизиране на информационните потоци от и за осъществяване на административната дейност; електронизиране на услугите, предоставяни на земеделските стопани, тяхното централизиране и ползването им от бизнеса в хода на изпълнение на задълженията и изискванията в зависимост от вида селскостопанска дейност; интегриране на информационните системи на администрацията и софтуерите за управление на земеделските стопанства в Единна платформа, за автоматизиран обмен на данни между администрацията и земеделските стопани. Общият планиран ресурс е 23.9 млн.лв. (19.9 млн.лв. за сметка на МВУ и 3.9 млн.лв. национално съфинансиране), с период на изпълнение 2021-2025 г.

Съдеб 3.Свързана България:

Компоненти:

- Цифрова свързаност;
- Транспортна свързаност;
- Местно развитие.

Реформи:

- Разработване и прилагане на ефективна политическа и регулаторна рамка;
- Ефективно използване на радиочестотния спектър;
- Създаване на благоприятна инвестиционна среда;
- Актуализиране на стратегическата рамка на транспортния сектор;
- Концептуално ново управление на безопасността на движението по пътищата в единна интегрирана стратегическа рамка за периода 2021-2030 г.;
- Интегриране на устойчивата градска мобилност в стратегическото планиране на регионалното и пространственото развитие;
- Осигуряване на ефективен достъп до интегриран обществен транспорт;
- Нов регионален подход с пряко въвличане на местните общности в управлението на средствата от европейските фондове и инструменти;
- Продължаване на реформата във водния сектор.

1.Компонент „Цифрова свързаност“:

Бюджет от 932.2 млн.лв., от които 527.3 млн.лв. за сметка на МВУ, 104.9 млн.лв. национално съфинансиране и 300 млн.лв. инвестиции от частните оператори.

Инвестиции:

- ✚ **Инвестиция 1: Широкомасщабно разгръщане на цифрова инфраструктура:** изграждане на симетрични гигабитови мрежи за достъп в цялата страна. Основната пътна мрежа ще бъде обхваната от сигурна широколентова мобилна свързаност, която да гарантира високоскоростно покритие за основните пътища, включени в мрежата TEN-T – магистрала Тракия, Хемус, Струма, както и връзката с Румъния и Турция. Предвидените дейности включват осигуряване на високоскоростна мобилна свързаност по ключови транспортни коридори; подобряване на покритието в населените места с фокус към периферни, слабо населени и селски райони; развитие на държавната опорна мрежа чрез увеличаване на преносния ѝ капацитет; „зелена“ свързаност и стимулиране на потреблението. Общият планиран ресурс е 932.2 млн. лв. (527.3 млн. лв. за сметка на МВУ, 104.9 млн.лв. национално съфинансиране и 300 млн.лв. инвестиции от частните оператори) с период на изпълнение 2021-2026 г.

2.Компонент „Транспортна свързаност“:

Бюджет от 1 813 млн.лв., от които 1 307.9 млн.лв. за сметка на МВУ и 505 млн.лв. национално съфинансиране.

Инвестиции:

- ✚ **Инвестиция 1: Цифровизация в железопътния транспорт чрез модернизация на системите за безопасност и енергийната ефективност по жп направления от основната и широко обхватната TEN-T мрежа.** Ще бъде внедрена система за мониторинг и контрол на параметри на подвижния железопътен състав в движение, ще се изградят фотоволтаични централи за добив на електроенергия в района на железопътните гари за нуждите на Национална компания „Железопътна инфраструктура“, ще се инсталира енергоспестяващо LED осветление в района на 120 броя жп гари и спирки, ще се изгради оптична кабелна мрежа и цифрова телекомуникационна апаратура в участъка София – Карлово – Филипово. Ще се осигури система от решения в областта на киберсигурността, допринасящи за достигането на кибер безопасна и сигурна инфраструктура. Ще бъде проектиран и изграден автоматизиран единен хъб за управление на

информацията в Национална компания „Железопътна инфраструктура“. Общият планиран ресурс е 296.5 млн.лв., изцяло за сметка на МВУ, с период на изпълнение 2021-2026 г.;

✚ **Инвестиция 2: Преустройство и рехабилитация на ключови гарови комплекси.** Предвижда се изграждане, преустройство и рехабилитация на ключови гарови комплекси (Мездра и Червен Бряг), разположени по основната ТЕН-Т мрежа. Общият планиран ресурс е 53.7 млн.лв., изцяло за сметка на МВУ, с период на изпълнение 2021-2026 г.;

✚ **Инвестиция 3: Модернизация на тягови подстанции и секционни постове по протежение на основната и широко обхватната ТЕН-Т мрежа, с изграждане на система за телеуправление и телесигнализация SCADA.** Пълна модернизация на 20 броя тягови подстанции, модернизация на 18 броя секционни постове, както и изграждане на система, обединяваща системите за телеуправление и телесигнализация SCADA. Общият планиран ресурс е 273.2 млн. лв., изцяло за сметка на МВУ, с период на изпълнение 2021-2026 г.;

✚ **Инвестиция 4: Осигуряване на устойчива транспортна свързаност и услуга чрез закупуване на енергийно ефективен и комфортен подвижен ж.п. състав.** Закупуване на 20 електромоторисни влака за средни и дълги разстояния за подобряване на конкурентоспособността на железопътния транспорт. Предвидено е 30% национално съфинансиране, което ще бъде осигурено със заемни средства. Общият планиран ресурс е 312.1 млн. лв. (217.6 млн. лв. за сметка на МВУ и 64.5 млн.лв. частно съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2024 г.;

✚ **Инвестиция 5: Подобряване на безопасността на движение по пътищата в Република България чрез създаване на условия за устойчиво управление на пътната безопасност.** Мерки за оптимизиране на дейностите по управление на безопасността на републиканските и общинските пътища, в т.ч. разработване и интегриране на софтуерни приложения за управление и приоритизация на дейностите по пътищата за осигуряване на пътната безопасност, както и за изграждане на национална електронна система за подаване и обработване сигнали, свързани с безопасността на пътната инфраструктура, а също и за набавяне на оборудване, обезпечаващо нуждите по текущ ремонт и поддържане на републиканските пътища. Ще бъде осигурено специализирано оборудване за оценка на състоянието на пътната безопасност при обследване на пътища, включително близки до пътя обекти с оглед установяване на конкретни проектни характеристики, експлоатационни показатели на пътната повърхност и тяхното функционално състояние. Предвидено е и подобряване на условията на движение

в районите на ГКПП посредством въвеждане на система за управление на преминаването на трансграничния тежкотоварен трафик чрез специализирано мобилно приложение, предназначено за ползвателите на пътя. Общият планиран ресурс е 12 млн. лв. (10 млн. лв. за сметка на МВУ и 2 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2024 г.;

✚ **Инвестиция 6: Осигуряване на устойчива транспортна свързаност чрез изграждане на участъци от Линия 3 на метрото в гр. София.** Изграждане на последните два участъка от Линия 3 на метрото в гр. София: участък „МС „Хаджи Димитър” - ж.к. „Левски”“ (дължина 3 км. и предвидени 3 метростанции) и участък „ул. „Шипка“ - кв. „Гео Милев“ - ж.к. „Слатина“ - Зала „Арена Армеец“/Тех 15 парк София - бул. „Цариградско шосе”“. Общият планиран ресурс е 765.5 млн. лв. (360 млн. лв. за сметка на МВУ и 405.5 млн.лв. частно съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г. ;

✚ **Инвестиция 7: „Зелена мобилност“ – пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност чрез мерки за развитие на екологични, безопасни, функционални и енергийно ефективни транспортни системи.** Допустимите дейности включват: интегриране на нискоемисионни или нулевоемисионни превозни средства на градския транспорт в транспортната система на градовете, изграждане на електрически зарядни станции за превозни средства на градския транспорт, изпълнение на инфраструктурни мерки за безопасна градска мобилност, насочени към уязвимите участници в движението – пешеходци и велосипедисти, както и разработване/актуализиране на генерални планове за организация на движението. Общият планиран ресурс е 100 млн. лв. (97 млн. лв. за сметка на МВУ и 3 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.

3. Компонент „ Местно развитие“:

Бюджет от 527.7 млн.лв., от които 407.3 млн.лв. за сметка на МВУ и 120.3 млн.лв. национално съфинансиране.

Реформи и/или инвестиции:

- Нов регионален подход с пряко въвличане на местните общности в управлението на средствата от европейските фондове и инструменти;
- Продължаване на реформата във водния сектор;
- Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, вкл. и пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 2 000 и 10 000 е.ж.;

- Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите.

Инвестиции:

✚ Инвестиция 1: Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, вкл. и пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 2 000 и 10 000 е.ж.: Дейности за изграждане, реконструкция и модернизация на канализационни и водоснабдителни системи, пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води в 17 агломерации и включените в тях населени места, с големина между 5 000 и 10 000 е.ж. В съответствие с реформата във ВиК сектора, в обхвата на проекта са включени само агломерации, които са на територията на консолидиран ВиК оператор и за които има вече изготвени регионални прединвестиционни проучвания. Допълнителни критерии при селекцията на агломерациите са: нужда от изграждане на селищна ПСОВ, състояние на водното тяло и евентуална пряка връзка на водоприемника с водоизточник, който се предвижда да бъде използван като питеен водоизточник. На базата на тези критерии в обхвата на проекта попадат следните агломерации на територията на области Бургас, Варна, Добрич, Кърджали, Пловдив, Силистра, Сливен, Стара Загора, Ямбол и Смолян: Девня, Генерал Тошево, Павел баня, Дулово, Ахтопол, Крумовград, Девин, Гълъбово, Стралджа, Долни чифлик, Съединение, Котел и Рогош – Скutare. Общият планиран ресурс е 392.8 млн.лв. (300 млн.лв. за сметка на МВУ и 92.8 млн.лв. частно съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.;

✚ Инвестиция 2: Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите. Изграждане на интегрирана система за управление на количеството на водите, която ще консолидира данни от съществуващите и такива в процес на разработка информационни системи на партньорите по проекта – Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК Холдинг“ ЕАД, „Напоителни системи“ ЕАД, „Национална електрическа компания“ ЕАД и Националния институт по хидрология и метеорология. Общият планиран ресурс е 134.8 млн. лв. (107.3 млн.лв. за сметка на МВУ и 27.5 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.

Съълб 4. Справедлива България

Компоненти:

- Бизнес среда;
- Социално включване;
- Здравеопазване.

Реформи:

- Реформа на правната рамка на електронното правосъдие;
- Повишаване на ефективността на разследванията на корупционните престъпления;
- Разширяване на използването на алтернативни способи за разрешаване на спорове и въвеждане на медиация, задължителна по някои видове дела;
- Повишаване на ефективността на рамката за несъстоятелност и стабилизация;
- Цифрова реформа на българския строителен сектор;
- Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата;
- Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия;
- Подобряване на рамката за борба с изпирането на пари;
- Реформи в публичната администрация;
- Обществени поръчки;
- Разрастване България;
- Съвет за икономически анализи;
- Усъвършенстване на цялостната система за социална подкрепа чрез извършване на оценка на въздействието на действащата нормативна уредба за схемите за минимален доход и приемане на Кодекс за социална подкрепа и подзаконова нормативна уредба;
- Продължаване на реформата в областта на социалните услуги;
- Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“;
- Цялостно внедряване на Национална здравно информационна система;
- Създаване на механизми за привличане и задържане на кадри в системата на здравеопазването и професионалната им реализация в определени райони на страната;
- Създаване на условия и механизми за увеличаване на достъпа до здравна грижа чрез развитие на здравно-социални услуги и развитие на консултирането като промотивно-профилактичен метод за подобряване на общественото здраве;
- Създаване на условия и механизми за провеждане на пренатален и неонатален скрининг, и скрининг на социално-значимите заболявания;
- Създаване на механизми за въвеждане на съвременно здравно образование в българското училище.

1.Компонент „Бизнес среда“:

Бюджет от 850.9 млн.лв., от които 703.6 млн.лв. за сметка на МВУ и 147.3 млн.лв. национално съфинансиране.

Инвестиции:

- ✚ **Инвестиция 1: Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата.** Разширяване на функционалностите на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС). Общият планиран ресурс е 27.5 млн. лв. (22.9 млн.лв. за сметка на МВУ и 4.6 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021 – 2023 г.;
- ✚ **Инвестиция 2: Доразвитие на информационните системи на съдилищата за достъп на граждани и юридически лица до е-услуги и е-правосъдие.** Доразвитие на Единния портал за електронно правосъдие с оглед усъвършенстване на основни дейности: извършване на удостоверителни изявления в електронна форма, извършване на процесуални действия в електронна форма, връчване на съобщения и призовки. Общият планиран ресурс е 1.3 млн. лв. (1.1 млн.лв. за сметка на МВУ и 0.2 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021 – 2023 г.;
- ✚ **Инвестиция 3: Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване.** Изработване и внедряване на информационна система за цифровизация на преписките по административните дела и обмяна на информация между отделните административни съдилища, както и между тях и ВАС, с модули за осъществяване на електронно призоваване на страните по административните дела, за провеждане на дистанционни закрити съдебни заседания на съдебните състави, за провеждане на дистанционни открити съдебни заседания. Общият планиран ресурс е 8.6 млн. лв. (7.1 млн.лв. за сметка на МВУ и 1.4 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.;
- ✚ **Инвестиция 4: Трансформация на съществуващата в Прокуратурата на Република България информационна и комуникационна инфраструктура в нов тип – отказоустойчива, резервирана, производителна и защитена.** Надграждане на информационната и комуникационна инфраструктура на Прокуратурата на Република България за адресиране по адекватен начин на специфичните ѝ нужди в контекста на COVID-19 пандемията и предизвикателствата, свързани с киберсигурността. Общият планиран ресурс е 36 млн. лв. (30.1 млн.лв. за сметка на МВУ и 5.9 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2023 г.;
- ✚ **Инвестиция 5: Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността и противодействието на корупцията и подпомагане на екологичния преход.** Подобряване на бизнес средата чрез създаване на предпоставки за повишаване на обществената сигурност и противодействие на корупцията. Предвидени са дейности за изграждане на Национална интелигентна система за сигурност с цел превенция и анализ на информация в сферата на обществената безопасност и надграждане на системата за превенция и противодействие на корупцията сред служителите на МВР и повишаване на

прозрачността при обслужване на гражданите. Замяна на 9% от полицейските превозни средства с хибридни автомобили. Общият планиран ресурс е 96.2 млн. лв. (80.2 млн.лв. за сметка на МВУ и 16 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2023 г.;

✚ **Инвестиция 6: Въвеждане на способности за алтернативно разрешаване на спорове в съдебната система в България – пилотно въвеждане на задължителна съдебна медиация.** Въвеждане на задължителна съдебна медиация в производствата по граждански и търговски дела като средство за насърчаване на използването на алтернативни способности за разрешаване на спорове, намаляване на товареността на съдилищата и повишаване на ефективността в сферата на гражданското и търговското правораздаване. Реализацията на проекта е предвидена в две фази: (i) Въвеждане на задължителна съдебна медиация в пилотни съдилища, в които вече има функциониращи центрове за съдебна медиация (в градовете София, Варна, Пазарджик и Перник) и (ii) Създаване на 15 нови центъра по медиация към окръжните съдилища, в които няма такива, и разширяване на вече съществуващите 9 центъра, извън пилотните съдилища. Въвеждане на задължителната медиация във всички окръжни съдебни райони в България. Общият планиран ресурс е 1.8 млн. лв. (1.6 млн.лв. за сметка на МВУ и 0.2 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021- 2026 г.;

✚ **Инвестиция 7: Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране (СИМ/ВІМ) в инвестиционното проектиране и строителството като основа за цифрова реформа на строителния сектор в България.** В рамките на проекта ще бъде изграден капацитет на СИМ общността в страната за осигуряване на знания и опит, свързани с прилагането на СИМ и ще бъде изградена национална цифрова платформа за строителството. Предвидените дейности включват провеждане на специализирани обучения, техническо обезпечаване за експерти от общинската, областна и държавна администрация, както и предоставяне на логистична подкрепа на МСП за прилагане на СИМ. В допълнение ще бъдат разработени проекти на нормативни и методически документи, необходими за провеждане на цифровата реформа в строителния сектор, както и 2 бр. учебни програми, свързани със СИМ, които ще бъдат предложени за включване в университетските програми. Общият планиран ресурс е 9.6 млн.лв. (от които 7.9 млн.лв. от МВУ, а останалите 1.6 млн.лв. – национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г. ;

✚ **Инвестиция 8: Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството.** Създаване на единна информационна система като платформа за предоставяне на електронни административни услуги по устройство на територията и разрешаване на строителството. Общият планиран ресурс е 3.5 млн. лв. (от които 2.9 млн.лв. от МВУ, а останалите 0.6 млн.лв. – национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.;

- ✚ **Инвестиция 9: Изграждане на национална схема за електронна идентификация и персонализацията ѝ в българските лични документи.** Изграждане на система за електронна идентификация и персонализацията ѝ в българските лични документи. Общият планиран ресурс е 154.5 млн.лв. (122.5 млн.лв. за сметка на МВУ и 32 млн.лв. – национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2023 г.;
- ✚ **Инвестиция 10: Интегрирана национална система за киберсигурност в Република България.** Предвижда се изграждане на интегриран Национален център за киберсигурност чрез надграждане и интегриране на основните елементи на националната система за киберсигурност в национална платформа с отворена архитектура; надграждане на система за мониторинг на българското кибер пространство; разширение и развитие на мрежа от активни интелигентни сензори за разпознаване и блокиране на зловредни действия в киберсреда и изграждане на среда, подходяща за установяване на партньорство с водещи международни партньори и организации, включително интеграция със системите за киберсигурност на ЕС. Общият планиран ресурс е 197 млн.лв. (164.2 млн.лв. за сметка на МВУ и 32.8 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.;
- ✚ **Инвестиция 11: Изграждане на Национален комплексен център и мрежа за мониторинг, контрол и управление.** Предвижда изграждане на Национален комплексен център и мрежа за мониторинг, контрол и управление за събиране, обработка и последващо предоставяне на първичната информация, получена от сензори, разположени в Космоса, въздушното пространство и на земната повърхност, включващ централизирани и децентрализирани по области на компетенции и отговорности структури. Общият планиран ресурс е 200 млн.лв. (166.7 млн.лв. за сметка на МВУ и 33.3 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.;
- ✚ **Инвестиция 12: Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистри данни и е-удостоверяване от регистри.** Предвижда дигитализация на информационни масиви, съдържащи регистри данни на ключови администрации – Агенцията по вписванията и Агенцията по геодезия, картография и кадастър, както и дигитализация на актовете за гражданско състояние, съхранявани от общинските администрации. Общият планиран ресурс е 113.3 млн.лв. (94.9 млн.лв. за сметка на МВУ и 18.3 млн.лв. – национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.;
- ✚ **Инвестиция 13: Инструмент за по-добро стратегическо планиране и управление на изпълнението.** Надграждане на информационната система „Мониторстат“ на Националния статистически институт в инструмент за стратегическо планиране, както и за мониторинг на изпълнението и отчетност на всички стратегически документи на централното правителство. Общият планиран ресурс е 1.7 млн. лв. (1.4 млн.лв. за сметка на МВУ и 0.3 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.

2.Компонент „ Социално включване“:

Бюджет от 1 009 млн. лв., от които 857.5 млн. лв. за сметка на МВУ и 151.6 млн. лв. национално съфинансиране
--

Инвестиции:

- **Инвестиция 1: Продължаваща подкрепа за деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания.** Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и съпътстващи специализирани и консултативни социални услуги за лица с увреждания, както извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора. Проектът има обособен компонент за повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура. Ще бъдат подкрепени 430 обекта от социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация на услугите за дългосрочна грижа за възрастните хора и хората с увреждания, както и 1 200 социални услуги. Общият планиран ресурс е 753 млн. лв. (643.2 млн.лв. за сметка на МВУ и 109.8 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021 – 2025 г.;
- **Инвестиция 2: Лична мобилност и достъпност за хората с трайни увреждания.** Осигуряване на лична мобилност и достъпност за хора с трайни увреждания за тяхното социално приобщаване, като се отчитат и специфичните им потребности. Предвидено е предоставяне на висококачествени и високотехнологични помощни технически средства, в т.ч. специализирани софтуерни програми, електронни технически средства за компенсация на сетивен дефицит, адаптирани моторни превозни средства, технически и медицински устройства и други подобни средства и приспособления, съобразно специфичните нужди на хората с трайни увреждания, както и за създаване на достъпна среда, свързана с мобилността и свободното им придвижване. Общият планиран ресурс е 24 млн. лв. (19.2 млн.лв. за сметка на МВУ и 4.8 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021 – 2023 г.;
- **Инвестиция 3: Развитие на регионален административен капацитет за модернизация на предприятията на социалната и солидарна икономика и въвеждане на индивидуализирани решения.** Разширяване и модернизиране на възможностите за подкрепа на субектите на социалната и солидарна икономика чрез реформиране на политиката и прилагане на индивидуализиран подход спрямо потребностите на всеки отделен субект на социалната и солидарна икономика чрез създаване на фокус-точки с териториално покритие в шестте региона на страната. Проектът предвижда обследване на поне 200 социални предприятия за възможност за дигитализиране на работните им процеси и подпомагане на осъществяването на изведените препоръки в поне 100 от тях,

Проектът предвижда и изграждане на дигитална платформа (мрежа) на субектите на провежданата политика в областта на социалната и солидарна икономика. Тя представлява и. Общият планиран ресурс е 26.7 млн. лв. (24.2 млн.лв. за сметка на МВУ и 2.5 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021 – 2024 г. ;

✚ **Инвестиция 4: Модернизиране на материалната база и въвеждане на информационни технологии за подобряване на социалната подкрепа за населението от Агенция за социално подпомагане.** Повишаване ефективността и качеството на административните услуги, предоставяни в системата за социално подпомагане и закрила на децата, както и модернизация на материалната база на териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане. Общият планиран ресурс е 9.8 млн.лв. (7.8 млн.лв. за сметка на МВУ и 1.9 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2023 г. ;

✚ **Инвестиция 5: Агенция по заетостта – заетост за иновативна, свързваща и справедлива България.** Повишаване на ефективността и качеството на предоставяните административни услуги в системата на Агенцията по заетостта и намаляване на административната тежест. Общо планираният ресурс е 32 млн.лв. (25.6 млн.лв. за сметка на МВУ и 6.4 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2023 г. ;

✚ **Инвестиция 6: Култура и творчески индустрии в България: изграждане на приобщаваща, международно конкурентна и устойчива екосистема.** Реформиране на публичните разходи за култура, както и обособяване на 3 разходни програми „Подкрепа за европейско културно сътрудничество“, „Подкрепа за развитие и достъп на публиката“ и „Ново поколение местни политики за култура“, финансиращи на конкурентен принцип културен продукт и съдържание. Предвидена е нарочна дейност за повишаване на административния капацитет в служителите на администрацията и повишаване на уменията и компетенциите в контекста на цифровия преход – за представителите на културата и творческите индустрии. Общият планиран ресурс е 96.8 млн. лв. (79.7 млн.лв. за сметка на МВУ и 17.1 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021 – 2025 г. ;

✚ **Инвестиция 7: Дигитализация на музейни, библиотечни, аудиовизуални и архивни фондове.** Цялостно реформиране на политиките на държавата по дигитализиране, опазване и съхранение на културното наследство и свободен достъп на всички заинтересовани страни до културното богатство на страната, на равни начала и без ограничение. Ще се въведат единни стандарти за дигитализиране на фондовете на музеите, библиотеките, Българската национална филмотека (БНФ), Българската национална телевизия (БНТ) и Българското национално радио (БНР); ще се създаде единна методология за осъществяване на процеса по дигитализация на национално ниво, с която да се въведе единен координиран подход с централизиран контрол; ще се създаде единна електронна

платформа, която да съхранява в дигитална форма културното наследство на страната и която да бъде инсталирана върху Държавния хибриден частен облак. Ще бъде цифровизирана част от фондовете, съхранявани в музейната и библиотечна мрежа в страната, както и аудиовизуалните фондове на БНФ, БНТ и БНР. Общият планиран ресурс е 67.5 млн. лв. (58.3 млн.лв. за сметка на МВУ и 9.2 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021 – 2026 г.

3. Компонент „Здравеопазване“:

Бюджет от 982.2 млн.лв. (819.5 млн.лв. за сметка на МВУ и 162.6 млн.лв. национално съфинансиране).

Инвестиции:

- ✚ Инвестиция 1: Модернизиране на здравната система в България чрез осигуряване на съвременна и иновативна медицинска апаратура за лечебни заведения за болнична помощ.** Проектът е насочен към укрепване на капацитета на лечебните заведения за стационарни грижи, които са ключови за здравната система в страната и които ще бъдат определени въз основа на анализ и картографиране на инвестиционните нужди в здравния сектор, разработен от Министерството на здравеопазването. Модернизация на системата за педиатрична помощ в цялата страна, изграждане на капацитет за прилагане на най-съвременни методи за лечение на онкологични заболявания чрез създаването на Национален център за лъчение с протонна терапия в София , с акцент върху лечение на деца и модернизация на системата за диагностика и лечение на онкологични заболявания в страната. В допълнение към предоставянето на високоспециализирани медицински услуги на населението в цялата страна, предоставянето на най-съременно медицинско оборудване за диагностика и лечение ще допринесе за удовлетворението на медицинския персонал от тяхната работа, което е ключов фактор за намаляване процеса на напускане на страната на лекари и медицински сестри. Общият планиран ресурс е 448.6 млн.лв. (374.4 млн.лв. за сметка на МВУ и 74.1 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.;
- ✚ Инвестиция 2: Подобряване на условията за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдовите заболявания и създаване на условия за следдипломно обучение на специалисти в областта на ендоваскуларното лечение на мозъчно-съдовите заболявания в България.** Мярквата им има за цел да подобри условията за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания и да създаде условия за следдипломно обучение на специалисти в областта на ендоваскуларното лечение на мозъчно-съдови заболявания в България чрез създаването на национална мрежа от високотехнологични мозъчно-съдови диагностични и

лечебни центрове („stroke” центрове) на територията на страната. 10-те високотехнологични центъра за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания, които ще бъдат създадени в университетски многопрофилни лечебни заведения за болнична помощ на територията на 6 региона по NUTS2 ще покриват цялата територия на страната и ще се използват освен за диагностика и лечение, и за обучение лекариза осъществяване на ендоваскуларната терапия на всички мозъчно-съдови заболявания – третиране на мозъчни аневризми, мозъчни артерио-венозни малформации, артерио-венозни фистули, както и терапията при остър мозъчен инсулт. Общият планиран ресурс е 128.5 млн.лв. (107.3 млн.лв. за сметка на МВУ и 21.2 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.;

✚ **Инвестиция 3: Модернизация и развитие на психиатричната помощ.** Ще интервенира в инфраструктурата на поне 18 лечебни заведения, предоставящи психиатрична помощ. Изборът на лечебните заведения, които ще бъдат подпомогнати, ще се основава на анализ на специфичните нужди за ремонт/ново строителство и обновяване на техните съоръжения и осигуряване на модерно медицинско оборудване. Общият планиран ресурс е 28.5 млн.лв. (23.8 млн.лв. за сметка на МВУ и 4.8 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.;

✚ **Инвестиция 4: Изграждане на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха.** Проектът има за цел да създаде система за предоставяне на модерна и квалифицирана спешна медицинска помощ по въздух в рамките на така наречения ”златен час“ с последващ транспорт на пациенти и ранени, при необходимост, от и до всяка географска точка на страната, транспорт на пациенти между медицинските заведения и доставяне на медицинско оборудване, кръв, органи и лекарства. Общият планиран ресурс е 154.5 млн.лв. (129 млн.лв. за сметка на МВУ и 25.5 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г. ;

✚ **Инвестиция 5: Изграждане на Национална дигитална платформа за медицинска диагностика.** цифрова диагностика във всички медицински специалности и възможност за генериране на база данни цифрови изображения и нейната вторична обработка посредством валидирани алгоритми за машинно самообучение, невронни мрежи и др. Общият планиран ресурс е 27.6 млн.лв. (23 млн.лв. за сметка на МВУ и 4.6 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2025 г.;

✚ **Инвестиция 6: Развитие на националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112.** Осигуряване на качествена европейска услуга за оказване съдействие на гражданите при необходимост от помощ и повишаване обхвата на предоставяната услуга в съответствие с напредъка и развитието на технологиите, чрез създаване на развиваща се единна комуникационноинформационна платформа, гарант за сигурност и доверие на гражданите към единния европейски номер 112. Ще бъдат изградени центрове за

комуникации 24 от ново поколение (Next Generation 112), свързани в електронна съобщителна мрежа с пакетна комутация (Packet Switching PS), осигуряване на широколентов обмен на информация в мрежата на Националната система 112 (видео, данни, глас и текст в реално време) и надграждане на системите с нови и съвременни услуги. Общият планиран ресурс е 56 млн. лв. (46.7 млн.лв. за сметка на МВУ и 9.3 млн.лв. национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.

Финансов ресурс:

Представените в таблицата по-долу данни, са на база изчисления на НСОРБ за финансовия ресурс на Плана, представени към описанието на отделните му стълбове:

Стълб	Общ бюджет (в млн. лв.)	Финансиране от МВУ (в млн.лв.)	Национално съфинансиране (в млн.лв.)	Частно съфинансиране (в млн.лв.)
Стълб 1: Иновативна България, в т.ч.:	5 873.3	3 459.5	320.9	2 092.6
1. Образование и умения:	1 705.7*	1 424.2	281.3	
Създаване на национална STEM среда за умения на утрешния ден	576.2 *	480.1	96	
Модернизиране на образователните институции за по-привлекателна и качествена среда за учене и иновации	680	569.4	110.6	
Обучения за цифрови умения и изграждане на национална онлайн платформа за обучение на възрастни	379.5*	311.6	67.8	
Изграждане на центрове за личностно развитие на ученици и младежи в подкрепа на устойчивото възстановяване на общините	70	63.1	6.9	
2. Научни изследвания и иновации:	458.5	418.8	39.6	
Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации	411*	376.4	34.5	

Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките в сферата на зелените и цифровите технологии	47.5	42.4	5.1	
3.Интелигентна индустрия:	3 709.1	1 616.5		2 092.6
Програма за публична подкрепа за развитие на индустриални зони, паркове и сходни територии и привличане на инвестиции (AttractInvestBG)	836.5	416.5		420
Програма за икономическа трансформация	2 872.6	1 200		1 672.6
Съълб 2: Зелена България, в т.ч.:	8 966.9	4 645	443.8	3 877.9
1. Нисковъглеродна икономика:	8 294.4	4 284.7	378.9	3 630.8
Енергийна ефективност в сграден фонд	2 466.3	1 844.6	368.9	252.8
Програма за финансиране на единични мерки за енергийна ефективност в еднофамилни сгради и многофамилни сгради, които не са свързани към топлопреносни и газопреносни мрежи	240	140	10	90
Енергийно ефективни общински системи за външно изкуствено осветление	62.5	62.5		
Дигитална трансформация и развитие на информационните системи и системите реално време на ЕСО в условията на нисковъглеродна икономика	611	370		241

Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на инфраструктура за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива за захранване на електроцентрали и други потребители във въглищни региони в Р България	362.7	330		32.6
Схема за подпомагане на пилотни проекти за производство на зелен водород и биогаз	136.9	68.5		68.5
Схема в подкрепа изграждането на минимум 1.7 GW ВЕИ и батерии	2 659.9	877.8		1 782.2
Схема за подпомагане на процеса на декарбонизация чрез изграждане на високоефективна газова централа с комбиниран цикъл, заместваща минимум 1.0 GW от въглищните мощности в ТЕЦ „Марица Изток - 2“	1 662.5	498.7		1 163.7
Проучвателни дейности за разработване на пилотен проект за комбинирано производство на топлина и електричество от геотермални източници	92.6	92.6		
2.Биоразнообразие:	105	93.3	11.6	
Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения базирани на природата в опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000	32.3	30.5	1.8	
Възстановяване на ключови за климата екосистеми в изпълнение на Стратегията на биологично разнообразие на ЕС 2030 и целите на Европейския зелен пакт	72.7	62.8	9.8	

3. Устойчиво селско стопанство:	567.5	267	53.3	247.1
Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство	543.6	247.1	49.4	247.1
Дигитализация на процесите от фермата до трапезата	23.9	19.9	3.9	
Съълб 3. Свързана България, в т.ч.:	3 272.8	2 242.6	137.4	862.8
1. Цифрова свързаност:	932.2	527.3	104.9	300
Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура	932.2	527.3	104.9	300
2. Транспортна свързаност:	1 813	1 308	5	470
Цифровизация в железопътния транспорт чрез модернизация на системите за безопасност и енергийната ефективност по жп направления от основната и широко обхватната TEN-T мрежа	296.5	296.5		
Преустройство и рехабилитация на ключови гарови комплекси	53.7	53.7		
Модернизация на тягови подстанции и секционни постове по протежение на основната и широко обхватната TEN-T мрежа, с изграждане на система за телеуправление и телесигнализация SCADA	273.2	273.2		

Осигуряване на устойчива транспортна свързаност и услуга чрез закупуване на енергийно ефективен и комфортен подвижен ж.п. състав	312.1	217.6		64.5
Подобряване на безопасността на движение по пътищата в Република България чрез създаване на условия за устойчиво управление на пътната безопасност	12	10	2	
Осигуряване на устойчива транспортна свързаност чрез изграждане на участъци от Линия 3 на метрото в гр. София	765.5	360		405.5
„Зелена мобилност“ – пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност чрез мерки за развитие на екологични, безопасни, функционални и енергийно ефективни транспортни системи	100	97	3	
3. Местно развитие:	527.6	407.3	27.5	92.8
Програма за изграждане/доизграждане/ реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, вкл. и пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 2 000 и 10 000 е.ж.	392.8	300		92.8
Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите	134.8	107.3	27.5	
Сълб 4. Справедлива България, в т.ч.:	2 704.5	2 265.7	438.4	
1. Бизнес среда:	851	703.5	147.2	

Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата	27.5	22.9	4.6	
Доразвитие на информационните системи на съдилищата за достъп на граждани и юридически лица до е-услуги и е-правосъдие	1.3	1.1	0.2	
Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване	8.6*	7.1	1.4	
Трансформация на съществуващата в Прокуратурата на Република България информационна и комуникационна инфраструктура в нов тип - отказоустойчива, резервирана, производителна и защитена	36	30.1	5.9	
Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността и противодействието на корупцията	96.2	80.2	16	
Въвеждане на способи за алтернативно разрешаване на спорове в съдебната система в България - пилотно въвеждане на задължителна съдебна медиация	1.8	1.6	0.2	
Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране (СИМ/ВІМ) в инвестиционното проектиране и строителството като основа за цифрова реформа на строителния сектор в България	9.6	7.9	1.6	

Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството	3.5	2.9	0.6	
Изграждане на национална схема за електронна идентификация и персонализацията ѝ в българските лични документи	154.5	122.5	32	
Интегрирана национална система за киберсигурност в Република България	197	164.2	32.8	
Изграждане на Национален комплексен център и мрежа за мониторинг, контрол и управление	200	166.7	33.3	
Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистрови данни и е-удостоверяване от регистри	113.3	94.9	18.3	
Инструмент за по-добро стратегическо планиране и стратегическо управление на изпълнението	1.7	1.4	0.3	
2. Социално включване:	1 009.8	858	151.7	
Продължаваща подкрепа за деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания	753	643.2	109.8	
Лична мобилност и достъпност за хората с трайни увреждания	24	19.2	4.8	

Развитие на регионален административен капацитет за модернизация на предприятията на социалната и солидарна икономика и въвеждане на индивидуализирани решения	26.7	24.2	2.5	
Модернизиране на материалната база и въвеждане на информационни технологии за подобряване на социалната подкрепа за населението от Агенция за социално подпомагане	9.8	7.8	1.9	
Агенция по заетостта – заетост за иновативна, свързваща и справедлива България	32	25.6	6.4	
Култура и творчески индустрии в България: изграждане на приобщаваща, международно конкурентна и устойчива екосистема	96.8	79.7	17.1	
Дигитализация на музейни, библиотечни и аудиовизуални фондове	67.5	58.3	9.2	
3. Здравеопазване:	843.7*	704.2	139.5	
Модернизиране на здравната система в България чрез осигуряване на съвременна и иновативна медицинска апаратура за лечебни заведения за болнична помощ	448.6	374.4	74.1	
Подобряване на условията за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдовите заболявания и създаване на условия за следдипломно обучение на специалисти в областта на	128.5	107.3	21.2	

ендоваскуларното лечение на мозъчно-съдовите заболявания в България				
Модернизация и развитие на психиатричната помощ	28.5	23.8	4,8	
Изграждане на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха	154.5	129	25.5	
Изграждане на Национална дигитална платформа за медицинска диагностика	27.6	23	4.6	
Развитие на националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112	56	46.7	9.3	
Хоризонтална техническа помощ	10	8.33	1.67	
ОБЩО	20 827.5	12 621.13	1 342.17	6 833.3

Забележка:

*Съгласно изчисленията, са налице несъответствия със средствата, цитирани в проекта на документа